

SUNDRE

Socken i Hoburgs [ting](#) i Hoburgs [setting](#), [Suder treding](#). Skrivs tidigast ca 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), som "Sundra" liksom i den från 1200-talets senare del. Sockennamnet av att socknen ligger längst i söder av alla.

Den nuvarande kyrkan har sannolikt föregåtts av en träkyrka från 1100-talet, till vilken en kastal byggdes under samma århundrades andra hälft. Den kyrkan ersattes strax in på 1200-talet av en stenkyrka, vars första del var det nuvarande koret, vilket invigning kanske [Strelows](#) årtalsangivelse 1218 kan tänkas ange. 10-15 år senare stod långhuset klart (dendrodaterat ca 1230) och sist, under 1200-talets andra hälft, restes tornet (dendrodatering 1282). Den nordöstra nischen i koret har medeltida dörrar av trä, med järnbeslag. I detsamma finns målningar från tiden för korets byggnation. På det norra sidoaltaret i långhuset står en sörjande Maria från mitten av 1200-talet, vilken ursprungligen hört till ett nu förlorat triumfkrucifix från samma tid. Det nuvarande är från 1400-talet. Altartavlan är en rekonstruktion av en fragmentariskt bevarad sådan från 1300-talet. I långhuset finns en ovanligt fullständig passionsfris från 1400-talet, av den s k "Passionsmästaren".

Foto Torsten Svensson.

En sannolik [saluman](#), Peter Mårde, är begravnen under en sten med runor. Ett ytterligare vittnesmål om salumän och visbyköpmän i socknen är den orgel som 1370, i kyrkoherden herr Evids tid, byggts av mästern Verner av Brandenburg. På densamma finns tio vapensköldar, av vilka tre, möjligen fem, anknyter till visbyfamiljers vapensköldar, nämligen familjerna Berghe, Susse, Osenbrugge, Rode och Puke eller Flaming. Peter Mårdes kan tänkas finnas bland någon av de övriga fem. Det är uppenbart att det var visbybor som bekostade orgeln, vilket kanske inte var så underligt nio år efter Valdemarståget.

I [taxuslistorna](#) har socknen en avgift om 2 mark.

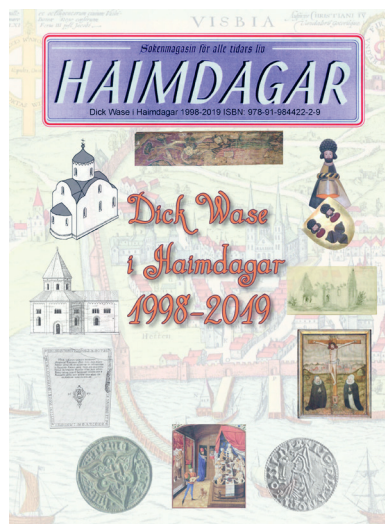

Foto Dick Wase.

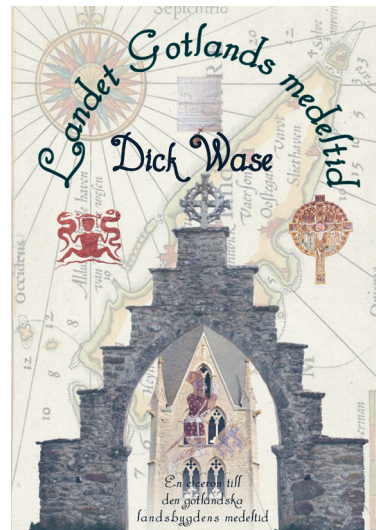
Foto Dick Wase.

[Tillbaka till hemsidan](#)

Livet på Visborg slott, av Anders R Johansson. Den ultimata boken om den en gång stora och mäktiga borgen i Visbys sydöstra hörn.

Dick Wase i Haimdaggar 1998-2019. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

Landet Gotlands medeltid, gotländska landsbygden på denna webbsida i bokform.

Prenummerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*. info@haimdaggar.se

DE MEDELTIDA VISBYKYRKORNA

En vägledning till kyrkoruinerna och domkyrkan

Dick Wase

De medeltida Visbykyrkorna. Den bästa ciceronen till Visbys medeltida kyrkor.